

Voorzitter,

De laatste begrotingsdag van deze raadsperiode. Een raadsperiode die gekenmerkt is door een grote bezuinigingsopgave. Dat tekort aan geld had het drukmiddel kunnen zijn voor een nieuw soort gemeente; eentje die meer ruimte biedt aan Culemborgers om grip te krijgen op hun eigen leven. Een gemeente die duidelijk formuleert waar zij voor staat. Een gemeente die haar stad klaar maakt om de zorgvragen van haar inwoners goed aan te kunnen, met een duurzame begroting en de neuzen dezelfde kant op. We zullen dankzij ons verminderde fortuin onze relaties moeten herzien.

Dat, voorzitter, is maar zeer gedeeltelijk gelukt. Dit college ziet bezuinigingen eerder als een probleem om op te lossen en komt niet echt mee met de snelle ontwikkelingen die buiten de vierde verdieping van het stadskantoor gebeuren. De raad moet sturen met informatie die daags van tevoren toch weer anders blijkt te zijn. Zoals bijvoorbeeld de gewenste bezuiniging op de Plantage, waar ineens een claim van acht ton aan blijkt te hangen. Ook de raad heeft zich voornamelijk bezig gehouden met de waan van de begroting van 2014 en daarbij het verdelen van de schaarse middelen. Maar een lokale politiek die niet meer te bieden heeft dan het verdelen van de schaarse en het defensief reageren op maatschappelijke problemen, vervreemd zich juist uiteindelijk van zijn inwoners. De vraag rijst of dit degelijk rechtse college de afgelopen wel echt in control geweest is de afgelopen vier jaar. Culemborg aan de Lek, de dwarsverbindingen tussen Goilberdingen en Parijsch en nu weer een zeer warrige afhandeling van de bezuinigingsbegroting voor de komende jaren. Wat is nog waar in deze tijd? Zijn we wel zo slim als we denken te zijn? Hier zijn de laatste woorden nog niet over gezegd, het wordt immers snel verkiezingstijd.

Want moet het niet gaan over hoe we gezamenlijk het beste uit onszelf halen? Moeten we het niet hebben over wat voor bruisende binnenstad we willen en wat daar bij past? Is het 'oké' te debatteren over het parkeercompensatiefonds, zonder te benoemen dat we die bruisende binnenstad uitkleden door het museum en de bieb onder druk te zetten en het theater te sluiten? Waar komen mensen straks nog op het Sint Janskerkhof voor parkeren? Waar zijn de ondernemende ideeën van dit College om de toenemende leegstand van winkelpanden een halt toe te roepen? Of gaat de grootste coalitiepartij weer op leegstaande panden haar verkiezingsposters plakken?

Moeten we het niet veel meer met elkaar hebben over de vele dilemma's van alle zorgtaken die op ons afkomen en hoe we in 2014 daar ons op gaan voorbereiden? We hebben in deze stad juist sterk welzijnswerk nodig, maar breken die komend jaar af. Om de begroting 2014 en verder kloppend te krijgen. We houden Elk Welzijn overeind omdat we (1) anders de kosten dragen voor een pand en er (2) negatieve maatschappelijke effecten zijn. In de schaduw van de decentralisaties laten we het huishoudboekje eerst tellen, dan pas wat voor stad we willen zijn. Zijn we echt in een technocratie terecht gekomen?

We moeten het met elkaar hebben over hoe we het beste voor onze jongeren gaan zorgen. De PvdA wil de kans pakken die dit college laat liggen om de Brede School daar een belangrijke rol in te laten spelen. We willen een brede school die daadwerkelijk breed is, met langere openingstijden van scholen, met de mogelijkheid om huiswerk te maken op school, met sport en muziekonderwijs en weekendprogramma's op het terrein van sociale vaardigheden en loopbaanontwikkeling. Een brede school, geworteld in onze wijken, die de eigen kracht van jongeren en hun ouders versterkt en signaleert als het misgaat. Een

brede school die niet alleen rust op de schouders van docenten, ouders, verenigingen en de buurt maar er ook door wordt gedragen. Een brede school als kans voor jongeren die het niet vanzelf mee krijgen. Breder dus dan het aanbieden van een kennismaking met sport of cultuur. Veel Culemborgse jongeren krijgen dat echt al van huis uit mee. Laten we ons vooral inzetten voor de jongeren die het niet van huis uit mee krijgen. En het is niet alleen onderwijs waar het om gaat. Het is ook een goede woonplek voor jongeren, om hen aan de stad te blijven binden. Helaas is de raad geen voorstander van startersleningen voor het kopen van een woning, terwijl zoveel gemeenten dit wel doen. De PvdA neemt dit mee 2014 in.

We moeten het hebben over hoe we de Culemborgse jongeren kansen geven om goed en zinvol onderwijs te krijgen. Zinvol in de zin dat je - het liefst hier in de stad - een baan aan over kan houden. Misschien zoals het vroeger was. Het zijn onze jongeren, immers.

Dat zijn de onderwerpen die voor de Partij van de Arbeid van belang zijn en die nu in de raad veel te weinig onderwerp van gesprek of zelfs zorg zijn.

Maar er zijn nog meer onderwerpen van belang, voorzitter. Maken wij voldoende gebruik van de mogelijkheden om minima en ouderen te ondersteunen? Wij vragen van u om hier alles voor uit de kast te gaan trekken. Door kritisch te kijken naar het eigen minimabeleid, en er zo voor te zorgen dat niemand door de bodem van bestaanszekerheid valt.

Dan nog wat woorden over de cultuur in de stad. Die willen mij meer kans geven dan nu geboden wordt. Want weg is weg. Wij willen kijken hoe de podiumkunsten een plek kunnen houden in het theater. Daartoe zal eerst een proces gestart moeten worden tussen gemeente en theater. Een rechtsgang willen we daarmee voorkomen. Daarbij willen we de gelden voor cultuur pas na het stadsgesprek in 2014 verdelen. Dat lijkt ons een bestuurlijk zorgvuldig proces.

Voorzitter, het zijn politiek moeilijke tijden. Het begon met de financiële crisis in 2008. Nu ervaren we bewust of onbewust een transitie. Een nieuwe werkelijkheid dient zich voor de samenleving en de overheid aan.

Oude wetten en regels gelden of werken niet meer. Niet alleen het huishoudboekje voor 2014, maar de veranderende overheid moet centraal staan in onze discussies. En voor de Partij van de Arbeid betekent dat niet alleen stoppen met voorzieningen die we tot nu toe allemaal gewild hebben. Dat zijn allemaal besluiten geweest waar de raad van Culemborg grotendeels trots op is geweest en die de stad kleur hebben gegeven.

Het is niet het stoppen van voorzieningen, maar zoeken naar oplossingen die perspectief bieden. En niet naar oplossingen voor de bezuinigingen, zoals het college aangeeft. Het moet anders en zal anders gaan. Daar kun je maar beter snel en slim samen bij zijn.

De stad is van de Culemborgers, eveneens als het fortuin dat het ons biedt.